

Çalışma 3.17.

Rezorsin-Salisilik Asit Çözeltisi
Solute Resorcini-Acidi Salicylici

Salisilik asit	3 g
Rezorsin	3 g
Alkol	150 g
Gül suyu	150 g

Hazırlama:

Salisilik asit ve rezorsin alkolde çözülür. Gül suyu ilave edilir. Pilili süzgeç kağıdından süzülür ve uygun özellikteki şişeye konur.

Sorular:

1. Bu preparat hangi amaçla kullanılır?
2. Preparat içindeki maddelerin görevleri nedir?
3. Bu preparatın stabilitesi, saklama koşulları, kullanım süresi ve ambalajı hakkındaki düşüncelerinizi yazınız.

3.1. Aromatik Sular

Aromatik sular; uçucu yağların veya hoş kokulu uçucu maddelerin doymuş, berrak ve sulu çözeltileridir. Özellikle dahilen kullanılacak çözeltilerin koku ve tadlarının düzeltilmesi için, suda çözünen, tadı hoş olmayan etkin maddeler için taşıyıcı ve nadiren de etkin madde olarak kullanılırlar. Droglardan hazırlanabildikleri gibi sentetik esanslardan da hazırlanabilirler.

Çalışma 3.25.

Nane Suyu
Peppermint Water
Aqua Menthae Piperitae

Nane esansı	1 g
Talk	10 g
Artırılmış su (40°C)	999 g

Hazırlama:

Nane esansı talk ile iyice ezilerek karıştırılır. Bu karışıma, kaynatılıp 40 C°'ye kadar soğutulmuş su ilave edilir. 5'er dakikalık aralarla bir saat çalkalanır. Sonra 1 saat bekletilip ıslak pilili süzgeç kağıdından süzülür, şişeye konarak uygun şekilde etiketlenip teslim edilir.

Sorular:

1. Aromatik suların stabilitesi nasıldır? Açıklayarak, yazınız.
2. Nane suyu hazırlanmasında talkın hesaba katılmama nedenlerini yazınız.

3.2. Şuruplar

Şuruplar, şekerin sudaki veya diğer su içeren sıvılardaki konsantre çözeltileridir. Genel olarak etkin madde içermeyen fakat koku verici maddeler içeren şuruplara aromalı şuruplar denir. Bunlar, koku ve tat düzeltmek için taşıyıcı olarak kullanılırlar. Örneğin, arabistan zamkı şurubu, kiraz şurubu, kakao şurubu, portakal şurubu gibi. Tedavi edici bir etkin madde içeren şuruplara etkin maddeli şurup denir. Örneğin; kodein fosfat şurubu, ipeka şurubu, efedrin hidroklorür şurubu, parasetamol şurubu, karbetapentan sitrat şurubu gibi.

Genel hazırlama yöntemleri:

Monografisinde özel bir hazırlama yöntemi gerektirmeyen şuruplar şekerin suda çözünmesinden sonra bir taşıma kaynatılması ve soğutulması ve gereken hacme veya ağırlığa tamamlanması ile hazırlanırlar. Etkin maddesi sıcağın etkilenen şuruplar ise etkin madde ile şurubun oda sıcaklığında karıştırılması ile hazırlanırlar. Örneğin; kodein şurubu, sitrik asit şurubu gibi.

Çalışma 3.27.

Basit Şurup (BP 2002)
Sirupus Simplex

Şeker		667 g
Artırılmış su	y.m.	1000 g

Hazırlama:

Şeker suda çözünene kadar ısıtılır ve kaynar su ile istenen hacme tamamlanır. Gerektiğinde bir veya birkaç koruyucu ilave edilebilir.

Sorular:

1. Hazırladığınız şurup a/a ve a/h cinsinde yüzde kaç şeker içerir?
2. Hazırladığınız şurubun yoğunluğunu ve spesifik ağırlığını hesaplayınız.
3. Hazırladığınız şuruptan 10 g alarak, temiz bir şişeye koyup, üzerine kaynatılıp soğutulmuş sudan 5 ml ilave edin ve iyice çalkalayın. Şeker yüzdesini a/a olarak hesaplayıp etiketine yazınız.
4. Bir başka şişeye yine 10 g şurup alın, üzerine 15 ml kaynatılıp, soğutulmuş su ilave ederek iyice çalkalayınız. Şeker yüzdesini a/a cinsinden hesaplayıp, etiketine yazınız.
5. Bir başka şişeye 10 g hazırladığınız şuruptan koyarak etiketleyip, her üç şişeyi ağızları kapalı olarak dolabınıza kaldırınız. Dört hafta boyunca her hafta şişelerinizi kontrol ederek gözlem sonuçlarını rapor haline getiriniz. Dördüncü hafta sonunda bozunma varsa nedenlerini haftalık olarak değerlendirerek yorumlayınız.
6. Basit şurup kaynatıldıkça neden rengi koyulaşır?
7. Şurupların içerdiği şeker oranının stabiliteleri üzerindeki etkisi nedir?
8. Şuruplara hangi koruyucu maddeler, hangi oranlarda konur? Üç tane örnek veriniz.